

פרד:

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

עין משפט
ור מצוה

אלו הן הנחנקין: ה"ג ואצטרף שכבת טבח איש ומת ואצטרף
שכבת ואיש כי יבה כל נפש. ולא כמו שכתוב בספרים כל
מכה נפש בדברך ויולא דופן (גדה מד: וסא) גמרין בן יום אחד דהורגו
חייב ומפיק ליה מדמכבד ואיש כי יבה כל נפש נפש כל דהוסי:
איש דבר מצוה אין. יש ספרים

מסורת הש"ס
א) (לעיל טו: לקמן סע"א,
ב) (לעיל טו: כג: א) ג) (ב) דה
מ: (ע"פ חוסי: ד) (ה) (ה) (ו) (ז)
פ: א) (ט) (י) (יא) (יב) (יג) (יד)
טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ) (כא)
כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז)
כח) (כט) (ל) (לא) (לב) (לג)
לד) (לה) (לו) (לז) (לח) (לט)
מ) (מא) (מב) (מג) (מד) (מה)
מו) (מז) (מח) (מט) (נ) (נא)
נב) (נג) (נד) (נה) (נו) (נז)
נח) (נט) (ס) (סא) (סב) (סג)
סד) (סה) (סו) (סז) (סח) (סט)

ממהרס היימם עם
ה' (בבב"ט טו). שמכר על פי כ"ד הגדול שנלשמה הגזית:
ונוממי כס כפן. אע"פ שהם היו ממיינין אותה שריפה אין נדונין
אלא בזמנה שהיו ממיינין לנעול והיו נחלק בשאר על אשת איש
כדמפרש קרא היא חשקיה ולא נעולה
לחמיהם ילפין מכאשר זמם לעשות
לחמיהם לאחיו ולא לחמיהם: ונעולה.
בנשואה בת כהן קמייירי אבל הרוסה
נעולה נקפלה: גב' ס"ד. בחמיה:
קטל מד בספיף. דמנן בפרקין לעיל
(דף עז: ע) אלו הן הנחנקים הרוגים ועיר
הנחמם: מאי איכא למימר. הכא
לדיכא למרדס דלצוי בחנק: אלא
מדכפיי מכה איש ופס. היכל דבעי
מיחה שמפס מיחה פקדיה: אפילו
נפלים. כגון כן תשעה וראשו אטוס
או שיש לו שני גבין דלא חיי: דכפיי
כיה נפש. ונפש שמעמ דס דהוה
חבורה: הכחיש. לבהמה: באבנים.
ללא עשה זה חבורה: לנפש אדם.
דהיינו אצוי דאע"ג דלא בעינין
מיחה חבורה מיחה בעינין: אלא
הקישא למס לי. דחמקס מכה אדם
למכה בהמה כמד קרא הוולא וילפת
ליה מלס אצוי ענין: לדכפייא דבי
חוקיה. בב"ק (בבבב"ט דף לה:).
לפטור חייבי מיתוס שונגין ותשלומין
מה מכה בהמה לא חלקת בו וכו':
הניחא וכו'. פלוגתא דרבי יוחנן
ורשב"ל בכמוצות כללו גרמות (דף
לז: ע) מה מכה בהמה לרפואה. כגון
מקיז דס פטור מן התשלומין שהרי
לא חיקה: אף מכה אדם. דהיינו
אצוי: לרפואה פטור. ממיחה וע"ג
דחבורה היא: ואהנת לרעך כמון.
לא החורו ישראל מלעשות לתכריסה
אלא דכר שאינו חפץ לעשות לעמו:
סילוא. קון יבן לו בכשירו: למפסח
ליה כווסא. כויה הוליא לימה ממנה:
אי הכי אחר נמי. לא ליפתח שהרי
כל ישראל החסרו על חבלת חבירו
דכתיב (ובב"ט טו.) לא יוסף פן
יוסף: שגגה לאו. כשאין מתכוין
הי שגגה באיסור שדועו ולא
בעלמא דקיל: מחט של יד. היא
מחט קטנה שחופרין בה נגדים
יעלת בשנת לעול בה אה הקן.
ומשום דקמי לה להלן בשמכת שנת
בפרק כל הכלים (דף קכז: ע) גבי ושל
שקלין לפתוח בו את הדלת קרי ליה
לאה קטנה מחט של יד: דילמא
חביל. ועבדי חבורה בשנת: מקלקל
הוא. וכל המקלקלן פטורין בחלו
שנת דמלאכת מחשבת כתיב"ו ואין
מחייב אמקלקל אלא רבי שמעון
ומקלקל מחבורה רבי שמעון נמי
לא מחייב אלא במתכוון רבי דהו
דרך לחבלה אבל הנוטל קון אין
דרך לחבלה ונדרתו לא יחבל:
ור'

אלו הן הנחנקין המכה אביו ואמו יגונב
נפש מישראל יוקן מברא ע"פ ב"ד
'ונוביא השקר' והמתנבא בשם עבודה
כוכבים 'והבא על אשת איש' ו'חוממי בת
כהן' ו'ובועלה: גב' מכה אביו ואמו מנלן
דכתיב 'מכה אביו ואמו מות יומת' ו'וכל
מיתה האמורה בתורה סתם אינה אלא חנק
אימא עד דקטיל ליה מיקטל ס"ד קטל חד
בספיף ואביו בחנק ה'ניחא למ"ד חנק קל
אלא למאן דאמר חנק חמור מאי איכא
למימר אלא מדכתיב 'מכה איש ומת מות
יומת וכתיב 'או באיבה הכהו בידו וימות
שמע מינה כל היכא דאיכא הכאה סתם
לאו מיתה הוא ואצטרף למיכתב מכה
איש ואצטרף למכתב 'כל מכה נפש דאי
כתב רחמנא מכה איש ומת הוה האימנא
איש דבר מצוה אין קטן לא כ'כתב רחמנא
כל מכה נפש ואי כתב רחמנא כל מכה נפש
הוה אימנא אפילו נפלים אפילו בן שמונה
צריכי ואימא אע"ג דלא עביד ביה חבורה
אלמא תנן 'המכה אביו ואמו אינו חייב עד
שיעשה בהן חבורה אמר קרא 'מכה אדם
ומכה בהמה מה מכה בהמה עד דעביד
בה חבורה דכתיב בה 'נפש אף מכה אדם
עד דעביד חבורה מתקוף לה רב ירמיה
אלא מעתה הכחשה באבנים הכי נמי דלא
מייחייב אלא אם אינו ענין לנפש בהמה
דהא אי נמי הכחשה באבנים חייב הנירו
ענין לנפש אדם אלא הקישא למיה ליי
לכרתניא 'דבי חוקיה הניחא למאן דאית ליה
תנא דבי חוקיה אלא למאן לדית ליה תנא
דבי חוקיה הוקישא למיה ליה מכה בהמה
לרפואה פטור אף מכה אדם לרפואה פטור
דאיבעיא להו בן מהו שיקיז דם לאביו רב
מתנא אמר 'ואהבת לרעך כמוך רב דימי
בר חיננא אמר מכה אדם ומכה בהמה מה
מכה בהמה לרפואה פטור אף מכה אדם
לרפואה פטור (ה) רב 'לא שביק לבריה למישקלי
ליה סילוא פטור או בריה דרבינא לא שביק לבריה
למיפתח ליה 'כוותא דילמא חביל והוה ליה
שגגת איסור אי הכי אחר נמי אחר שגגת
לאו בנו שגגת חנק 'והדרתנן מ'חט של יד'
ליטול בה את הקון ל'חוש דילמא חביל
הוויא לה שגגת סקילה התם מקלקל הוא
הניחא למאן דאמר 'מקלקל פטור אלא למ"ד
חייב מאי איכא למימר מאן שמעת ליה
דאמר מקלקל בחבורה חייב ר' שמעון היא
ורבי

הנשרפין (דף עט: ד"ה כ"ן):
מאן שמתה ליה דאמר במקדש
בחבורה חייב ר"ש. פלוגתא
דר' יהודה ור"ש במקלקל בחבורה
ומקלקל בהערה לא מלינו כפירוש
לא כלבמה ולא ככחיהא וכפרק
האורג (שנת דף קז. וסא) דמק רש"י
לפרש דפסקא מפלוגתא דמלאכה
שאנה לריכה לגופה פטור עליה הלכך
אין לך מוצל ומנעיר שאינו מקלקל
ואפילו מנעיר עמיס לתכשולו מקלקל
הוא אלא העמיס ומה שהוא מקלקל אלא
אחרים לרבי שמעון לא חשיב ליה
דהא מלאכה שאינה לריכה לגופה
היא אסן כן כי חייב המנעיר מוצל
ומנעיר מדאצטרף למשרי מילה
ומלאסר הכערה דבת כהן על כרחין
דמקלקל נמי חייב אלא רבי יהודה
פניחה ליה מלאכה שאינה לריכה
לגופה חייב עליה הלכך חיוב דמוצל
בצריך כללנו ומנעיר בצריך לאפרו
משכתת לה ואע"פ שמקלקל הוא אלא
מלאכה עממה מתקן הוא אלא אחרים
ולרבי יהודה כפי האזי גוונא מלאכה
היא משום תיקון דאחרים אבל מקלקל
ואינו מתקן פטור לשון הקונט' מבבב"ט
השמשא הא ד'אמר' ההם בפרק האורג
(שס) מני רבי אבהו קמיה דר' יוחנן
כל המקלקלן פטורים חון ממוצל
ומנעיר אמר ליה פוק מני לנרא
מוצל ומנעיר אינה משנה כי משמע
מתוך פ' הקונטרס דר' אבהו כר"ש
ורבי יוחנן דבעי לרין כללנו ולאפרו
כו"ה יהודה וזה חומה א"כ אמאי א"ל
פוק מני לנרא אטו משום דק"ל כרבי

- תורה אור השלם
1. ומכה אביו ואמו מות יומת: שמוה כ"ט.
 2. מכה איש ומת מות יומת: שמיח כ"ב.
 3. או באיבה הכהו בידו וימות מות יומת חבורה: רצח דאמ גאל חבורה: אה הריצח כפפגו כ"ט.
 4. כל מכה נפש לפי עדים ירצח את הריצח ועד אחד לא יגנה נפש לבטול: כבורב לה ל'.
 5. ומת מות יומת חבורה: כל נפש אדם מות יומת: וקרא בר זי ומכה בהמה שילקחה ומכה אדם יומת: וקרא בר כ"א.
 6. ומכה נפש בהמה שילקחה נפש חיות: וקרא בר י"ח.
 7. לא חמקס ואל תמר את בני עמך ואהבת לרעך כמוך אב"י: וקרא ט"ז.

גליון הש"ס
תוס' ר"ה הבחיה אב"י.
לא שייך ד' דבב"ט. ע"י
ענין דף מ"ב ע"פ חוסי: דיה
ובור:

הגהות הב"ח
א) (ב) ג' ב' ספא אף שניק
(בבב"ט):

יהודה מאן דחתי כר"ש משתיק ליה די
חובל ומנעיר ועוד דר"ש אפי' בחובל ומנעיר גבי חובל ונשלה ספק אכל (ברייתא דף כ:) גבי העברה
על כן נראה דר' אבהו ור' יוחנן אוליב דר"ש פליגי דר' אבהו כר"ש כדליתא בפרק האורג (שנת דף קז.) ורבי יוחנן סבר דלפניו ר' שמעון צני
תיקון קלמ ומיהו לא חשיב תיקון שימחייב בך לר' יהודה דאין דרך לחבל בחבירו ליתן לכלב ולשרוף גדיס בשביל אפר ופלוגתא דמקלקל בחבורה
דבי יהודה ורבי שמעון קים ליה להש"ס או בקבלה או שמא ברייתא שניה בשום מקום וכי מימא לרבי אבהו כיון דליכא תיקון א"כ לריכה לגופה
הכי משכתת לה הא משכתת לה באיסורי הנאה שסבור שיכול ליהנות וליתן לכלב וכן מנעיר באיסורי הנאה שסבור שיכול לנשל קצירה ועוד יש
לקרק פלוגתא דמקלקל בחבורה מדמתן בפסחים פ"ר אלו דברים (דף עז: וסא ע"ג) ושאר כל הזבחים ששחטן לגס פסק אס אין ראיון חייב
ואמר' גמ' מאן תנא דשני ליה בין ראיון לשאיון ראיון ר"ש הוא ואמרין התם לעיל מינה דלפניו אצוי שחטן לגס פסק אס אין ראיון חייב
ספק אכל (ברייתא ד' יע:) הנח למינוקות והולא ומקלקל בחבורה חייב מתעסק נמי חייב ומדמחייב רבי שמעון מתעסק בחבורה שמתעסק חייב
מקלקל